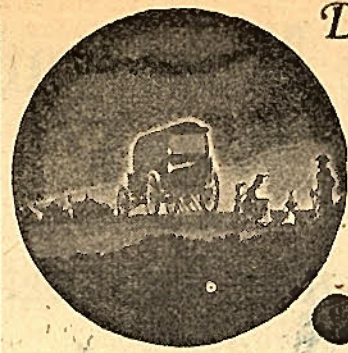

'N VOLK WAT DEUR
PARTYE VERDEEL WORD
WAT TEEN MEKAAR
BEUR, KAN NIE BE-
WEEG NIE.

Die

WANNEER DIE VOLK
ALMAL SAAMTREK IN
EEN SPAN, SAL DAAR
VOLKSBEWEGING
WEES.

VIERDE JAARGANG.

WOENSDAG, 3 OKT. 1945.

No. 45.

IMPERIALISTIESE DOEL VAN STALIN OP DIE LAPPE

UITROEING WORD MAAT- STAF VIR DEMOKRASIE

Tydens die samesprekings tussen die ministers van die groot moondhede in Londen, wat beskryf is as die eintlike vredeskonferensie, het Rusland met sy ware imperialistiese oogmerke voor die dag gekom. Die Britse pers wat gedurende die oorlog almal doodgeverf het as „kwaadstokers” wat enige bedenking teen Rusland ingebring het, moet nou uiteindelik ook erken dat Rusland imperialistiese oogmerke het, wat hy verberg agter 'n sogenaamde strewe na selfbeveiliging.

Ook in ons land het die Engelse voortdurend aan sy lesers beduie dat Stalin nou eintlik met 'n stralekrans omgewe is. Hy is 'n soort heilige wat slegs die welvaart van die wêreld en sy inwoners beoog, en met sy uitgestrekte grondgebied nooit sal droom om imperialistiese uitbreiding nie. Hy is maar net die slagoffer van Duitse agressie, 'n kameraad waardig om by in te hak.

Maar in Londen het Molotof baie duidelik te kenne gegee dat Rusland nie tevrede is om hom te beperk binne die nagenoeg 6.000.000 vierkante myl van sy grondgebied nie (vergeleke met ongeveer 226.000 vk. myl van vooroorlogse Duitsland) en ook nie tevrede is om die helfte van Pole by hierdie kolossale gebied te voeg tesame met dié van die Oossee-state en 'n deel van Finland nie, maar dat hy verder ook nog aanspraak maak op onbeperkte seggenskap in die Balkan-lande waar hy kommunistiese regerings op die volke afgedwing het, en les bes op Italiaanse kolonies in Noord-Afrika en mede-seggenskap oor die toegang tot die Middellandse See! Hierdie eise groei elke dag aan, en 'n deurgang deur Persië is een van die jongstes.

VERBYSTEREND

Hierdie aansprake is so verbysterend dat dit selfs die linksgesinde pers in Engeland laat oogknip het. 'n Korrespondent van een van die Kaapstadse Engelse blaie berig in die verband as volg:

„Selfs linksgesinde intellektuele weekblaie wat voorheen enige kwaai verwysing na Rusland bejeën het as 'n sonde teen die lig, begin nou twyfel uitspreek teen „heilige Rusland”.

En die Cape Argus, wat dikwels self Rusland as 'n heilige voorgelou het, skryf nou as volg:

„Die moeilikheid lê by die Russe, wat, snaaks genoeg, nie van mening is dat hulle te blameer is nie. Sowjet-tegniek is nou al bekend. Sodra 'n naburige land binnegetrek word, word alle Nazi-agente en ondersteuners gelikwidet. Individue wat Moskou goedgesind is, word aan be-

wind gestel, en 'n voorlopige regering wat die vertroue van die Sowjet het, word geleidelik ingevoer, of die bestaande administrasie word in ooreenstemming met Russiese opvattinge gewysig. Die proses word „demokrativering” genoem, en die resultate word as oorwinnings vir vryheid toegejuig wat die goedkeuring van die Verenigde Volke behoort weg te dra. Maatreëls word getref vir die hou van 'n verkiesing, maar ook hier word deelname daaraan beperk tot die mate van goedgesindheid waarmee die Russies-aangestelde bewind bejeën word.

„Dit is natuurlik (voorheen was dit vir hierdie blad nie so natuurlik nie — Red.) duidelik dat wanneer die Russe en die Angelsaksers van demokrasie praat, hulle nie dieselfde bedoel nie”. Tot sover die Argus.

DEMOKRASIE

In die woorde van 'n Sowjet-koerant verstaan Rusland onder demokrasie die volgende: „Die land wat met die grootste volharding veg vir die uitwissing van alle oorblyfsels van fascisme, moet as die mees demokratiese beskou word”.

Die Engelse, met hul begrip van partypolitiek, dring daarop aan dat daar ook 'n opposisie moet wees anders kan daar geen sprake van demokrasie wees nie. Hierop het die Russiese pers ewe koelbloedig geantwoord:

H.N.P. GAAN NOU OOK OPTREE MET AFWEERGROEPE

Die H.N.P. het besluit om spesiale „strydsparre” in die lewe te roep om vergaderings te beskerm aan die Rand. Die lede van hierdie strydsparre sal uit die geleedere van sowel die H.N.P. as sy jeugvertakking gewerf word.

Die voorsitter van die H.N.P. aan die Rand, mnr. Ben Schoeman, het 'n rondskrywe aan alle takke gerig waarin hy 'n dringende beroep op hulle doen om onverwyld oor te gaan

„Op die argument dat daar geen demokrasie sonder 'n opposisie kan wees nie, antwoord ons: Ons stem saam, maar veronderstel daar is geen opposisie nie? Moet daar dan een opgesit word? Onder die Sowjet-demokrasie is daar geen opposisie nie omdat daar geen grondbesitters en kapitaliste is nie, en daar kan ook nie wees nie, want die Sowjet-stelsel het die grondslag vernietig waarop dit kon verrys het”.

En in hierdie verband herinner 'n mens jou aan Stalin se eie definisie van demokrasie, nl. dat dit beteken demokrasie vir die proletariaat en diktatuur vir die burgery. Daarby moet in ag geneem word dat die kommunistiese party bepaal wie 'n proletariër is en wie 'n fascist — die nuwe woord vir „burgery”.

Kommuniste Wen In Frankryk

Die Kommunistiese en Sosialistiese partye het met die provinsiale verkiesings geweldige vooruitgang in Frankryk getoon. Toe ons ter perse gegaan het, was nog net die uitslag bekend van die 1.352 kiesafdelings waarin eerste gestem is. Daar was nog 1.434 uitslae uitstaande. Tot sover het die linksgesinde partye reeds 210 meer setels verower as met die laaste verkiesing kort voor die oorlog. Die konserwatiewe groepe daarenteen het met byna 300 setels agteruitgegaan.

Volgens Reuter is hierdie verkiesings 'n beter weerspieëling van die Franse politieke mening as die munisipale verkiesings van 'n tyd gelede.

MAAK U EIE KUNSBOTTER

Hoe om kunsbutter te maak — sommige noem dit „Margarine”. — Neem een pond „Pastrine” en meng daarmee baie goed die geel van twee hoendereiers wat eers goed opgekliets is, meng dan in sout na smaak. Sorg dat dit goeie fyn sout is. Die mengery is baie gou met 'n batterspaan of groot mes. Smeer op brood en oortuig self dat u lekker botter op die brood het. Die kunsbutter is nie goed vir eiers bak, ens. nie.

Pole Wil Kerke Ontbind

Die vyandskap van die kommuniste teen die godsdiens, wat tydens die oorlog met inspanning verberg is, begin sy kop al dadelik ná die vrede uit te steek. 'n Engelse dame wat die besetting van Pole deur Rusland meegemaak het, het geopenbaar dat die Russe nie die kerke sonder meer gesluit het nie, maar hulle met sulke hoë belastings opgesaal het, dat die arme gemeentes dit nie kon bybring nie. Dan het die Russe beslag op die kerkgeboue gelê met die verkoning dat die gemeente dit nie meer wil hê nie, want hulle is nie eens bereid om belasting daarvoor te betaal nie!

Nou word berig dat die Poolse regering, wat eintlik maar niks anders as Stalin se skoothondjie is nie, die verdrag met die Vatikaan opgesê het. 'n Woordvoerder van die regering het gesê dat hulle ten gunste is van „godsdiensvryheid”, maar ook ten gunste van die ontbinding van die kerk. Alle opvoedkundige inrigtings word deur die staat oorgeneem.

V.S.A.-Generaal Buit Private Besitting

Die Forum kom met 'n portret op sy buiteblad wat die Amerikaanse generaal Patch toon waar hy Herman Göring se maarskalkstaf, met diamante en ivoor beslaan, aan pres. Truman toon as „sy oorlogsbuit”. Hierdie maarskalkstaf is Göring se private eiendom, net soos 'n mens se sertifikate jou private eiendom is. Maar dit word van hom weggevat deur 'n generaal van die Amerikaanse leër as „oorlogsbuit”!

Ons het baie moes verneem hoe Göring museum-stukke sou „gebuit” het, wat later diep onder die grond in Salzburg ontdek is. Die gedagte dat hierdie waardevolle stukke van oorlogsvernietiging gevrywaar is, mag natuurlik nie die gittige ink van Geallieerde gruwelkorrespondente verdun het nie. Die Britse pers kon darem in elk geval nie een enkele geval berig waar Göring 'n ring of horlosie elders gebuit het nie. Dog daar word wel berig van 'n Amerikaanse generaal wat Göring se private veldmaarskalkstaf gebuit het. Hy kon net so wel sy horlosie of 'n goue tand van hom gevat het.

Noodhulpfonds

Mev. G. W. de Jongh, van Porterville, skryf:

„Hiermee wil ek graag my innige dank betuig aan die O.B.-Noodhulpfonds wat my en my gesin so getrou ondersteun het gedurende die jare van my seun se internering.

„Mag God dié wat daarvoor gesorg het, ryklik seën.”

W. VOIGT (Eiens.) Bpk.
Fabrikante van

Kelder- en Besproeiings-
masjinerie.

Bus 10 HUGENOOT, K.F.

ALGEMENE HANDELAAR

PRODUKTE KOPER

S. J. KRYNAUW

vir

Kruideniersware teen die billikste
pryse.

Bestellings word opgeneem en on-
middellik by u huis afgelewer.

H/v. GARCIA en NUWESTRAAT

Bus 68 BEAUFORT-WES.

'N MOOI LEERSAK
is baie belangrik

by u uitrusting.

Kry dit by

Steyns

Die Dames-Winkel
PAROW

ONS STAAN
IN DIENS VAN
DIE BOEREVOLK
VIR ALLES

SONOP
BLOEMFONTEIN
DIE WINKEL
MET 'N IDEAL

BOERE!

Om 'n sukses van u BOERDERY te maak, woon een of ander erkende LANDBOU KOLLEGE by of word dadelik 'n student van B.K.K. en kry dieselfde diens by u huis deur middel van ons uitstekende KORRESPONDENSIE KURSUSSE in:

- BEESBOERDERY £10 kontant (of £12 op terme)
- BYEBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- BOERDERY-BOEKHOU £5 kontant (of £7 op terme)
- PLUIMVEE-BOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- SKAAP- EN WOLBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- TABAKBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- VARKBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)

HUISVROU!

Met B.K.K. se beroemde HUISHOUDKUNDE-KURSUS sal u Huishouding 'n plesier wees. — £5 kontant (of £7 op terme)

DIENS!

As u eenmaal 'n lid is van een van B.K.K. se Departemente, bly u altyd 'n lid en ontvang u gratis die raad van DESKUNDIGES vir u besondere geval.

Stuur dadelik u inskrywingsgeld aan:

PRINSIPAAL
BOERDERY-

KORRESPONDENSIE-KOLLEGE

POSBUS 180

STELLENBOSCH

Vakbondwese Moet van Kommuniste Gesuiwer Word

Politieke Ondermyning Van Egte Werkersorganisasies

Die taak van die Ossewabrandwag ten opsigte van die suiwering van die Suid-Afrikaanse arbeidswêreld neem steeds duideliker en helderder vorm aan. Die Afrikaanse Volksbeweging glo dat die beroepe van die volk verteenwoordig moet word in die regering van die land. Te dien einde beywer die O.B. hom vir egte beroepsorganisasies. Die noodsaaklikheid vir hierdie beywering is geleë in die feit dat talle vakbonde van werkers nie egte beroepsorganisasies is nie, maar kommunistiese propaganda-unies geword het.

Die Ossewabrandwag is die vriend en bondgenoot van die werkers. Hy wil die werkers 'n beter en doeltreffender wapen teen kapitalistiese uitbuiting in die hand stop as die onderhandelings- en stakingswapen waar toe hulle onder die parlementêre stelsel hulle toevlug moet neem. Die Ossewabrandwag wil aan die werkers die bestuurlike wapen gee: d.i. direkte seggenskap in die regering van hul land. Daarom beskerm en help die O.B. alle vakbonde, wat egte werkersorganisasies is, in soverre hulle hul uitsluitlik toespits op die bevordering van die werkers se belange en nie optree ter wille van politieke bybedoelings nie. Daarom ook wil die O.B. die arbeidswêreld suiwer van alle elemente wat die werkers se vakbonde vir politieke doeleindes misbruik (meestal kommunistiese doeleindes).

KIES KANT

Ooreenkomstig sy beleid het die O.B. onmiddellik kant gekies vir die Klerewerkersunie van die Kaapse Skiereiland en teen die Johannesburgse kommunis, Solly Sachs, in laasgenoemde se pogings om die Kaapse Klerewerkersunie, wat 'n egte en

bona fide vakbond is, te kom vernietig. In Die O.B. van 1 Augustus is Sachs dan ook aan die kaak gestel en is die Kaapse Klerewerkersunie in hul stryd onderskraag.

Hierdie optrede van Die O.B. het Sachs se unie aangegryp as die afspringplek vir 'n venynige aanval in 'n pamflet wat by die duisende versprei word, op mnr. Stuart, hoofsekretaris van die Kaapse Klerewerkersunie, en op die Ossewabrandwag.

Die Kaapse Unie het geantwoord met 'n Ope Brief wat die Ware Feite Voorlê aan die Klerewerkers van Transvaal en mnr. Stuart self het sy saak gestel in 'n waardige en verpletterende „Reply to and Exposure of the Distortions, Misstatements and Methods of Solly Sachs”. Hierdie twee uitgawes bevat gegewens wat vir vele 'n openbaring sal wees van praktyke wat in ons arbeidswêreld voorkom.

WANVOORSTELLINGS

Ten aansien van die Ossewabrandwag bevat die pamflet gruwelike wanvoorstellings en verdraaiings; owerigens getuig dit van vrees en paniekerigheid. Ten aansien van die O.B. se begeerte om huis skoon te maak in die arbeidswêreld en die kommuniste daaruit te boender, openbaar die pamflet 'n historiese vrees. Dit word o.a. nodig gevind om die leuen aan die werkers te vertel dat die O.B. se „huisskoonmaak” sal beteken „diktatorskap, terrorisasie van werkers, tronke en konsentrasiekampe vir werkers en leiers van vakbonde”.

Aan skewe voorstellings van hierdie aard, wat die wêreld ingestuur word met blikkerige lawaai, steur die O.B. hom nie. Hy gaan voort met die verkondiging van sy beleid, die aanvaarding waarvan dringend noodsaaklik is vir die beskerming van die vakbondbeweging as sodanig en vir die beveliging van die belange van die werkers.

WINKELKLERKE

In hierdie na-oorlogse dae waarin ons leef, is dit weereens die werker wat die kwaaie naweë van die oorlogsverwoesting die gevoeligste ervaring en hierdie ervaring sal toeneem namate die naweë ellendiger word. Om hierdie rede juis is dit niks meer as reg dat besondere aandag geskenk moet word aan die werker en sy probleme.

In die lig van Solly Sachs se bedrywighede onder die klerewerkers in Kaapstad, is die Minister van Arbeid se optrede t.o.v. die winkelklerke alhier baie betekenisvol. Vir laasgenoemde werkers bestaan daar 'n organisasie, nl. die National Union of Distributive Workers, wat sterk kommunisties gekleur is. 'n Groep werkers in Kaapstad het 'n skoon unie, nl. Commercial Staffs, gestig. Hierdie unie is na lang gesukkel eendelik geregistreer deur die Registrateur van Vakbonde; maar op aan-

drang van die N.U.D.W. het die Minister van Arbeid die unie gederegistreer! Die N.U.D.W. sou dan glo getalsterker wees as Commercial Staffs!

'N DRUPPEL

Ten opsigte van die Klerewerkers is die feite dat Solly Sachs 'n nuwe organisasie in Kaapstad kom stig het wat, ten aansien van getalle, soos 'n druppel met 'n emmer water vergelyk, teenoor dié van die Kaapse Klerewerkersunie. Waarom steek die Minister van Arbeid, mnr. Madeley, dan nie ook 'n stokkie voor Sachs se ondermynde bedrywighede in Kaapstad nie? Is mnr. Madeley die beskermengel van kommunistiese vakbonde? So ja, dan is hy nie die vriend van die werkers nie.

In die arbeidswêreld is 'n suiwering dringend noodsaaklik; of mense met kommunistiese bybedoelings moet deur wetgewing uit die vakbondbeweging verban word, of die bestaande arbeidswetgewing moet sodanig verruim word dat egte en skoon vakbonde gestig kan word in opposisie teen die kommunistiese propaganda-unies. As dit nie gebeur nie, sal die duisternis wat vir die afgelope 30 jaar al oor ons arbeidswêreld hang, nog dikker word. Vandag word die werker met lapwerk en aalmoese tot brekens toe oorgehaal, in die hoop dat die boog sal kraak en kragte sal loslaat wat hierdie of daardie groep politieke opportuniste kan aanwend vir hul eie doeleindes.

Die O.B. wil skoon vakbonde hê wat sal uitstoot in die landsregering. Daarom staan hy aan die spits van die suiwering van ons arbeidswêreld.

Wes-Gamka Vier O.B.-Dag

Die Manne- en Vrouekommando's saam met die Boerejeug dogters van Wes-Gamka, Beaufort-Wes, het ons O.B.-dagfunksie eers op 15 Sept. gehou op Spes Bona, die plaas van adjutant A. le Grange. Die opkoms was baie goed. Ons het die voorreg gehad om hfkomde. mev. ds. Brink, van Sutherland, by ons funksie te hê. Ons verrigtinge het begin met die viaghysing deur die O.B.-wag. Die openingsrede is gehou deur genl. H. du Toit en 'n gebed is deur mnr. P. de Vos gedoen. Hfkomde. mev. Brink het 'n baie besielende toespraak gelewer, waarin sy veral beklemtoon het dat ons die ou tradisies en gewoontes van ons voorouers moet bewaar en dat ons die leuse van ons Beweging moet uitlêwe, sodat ons al die eer aan ons Opperste Leidsman kan gee. Sy het baie mooi met die Boereusse en dogters gepraat, en veral klem geleë op die sedelike reinheid van ons jeug wat rein bewaar moet word vir die nageslag.

Die mooi bedrag van £64.15.0 is ingesamel — £10 meer as verlede jaar. Daar is nog geld uitstaande en ons hoop om die bedrag op te skuive na £70. Van die bedrag het die Boeredogters £6 ingesamel — 'n mooi prestasie vir hul eerste poging. — (Ingestuur.)

Volkseenheid is die Afrikaner se grootste begeerte. Daarom is die politieke party se name die „Verenigde Party” en die „Herenigde Party”. Ongelukkig weerspreek die woord „party” — wat net 'n deel van die volk veronderstel — die mooi naam van eenheid.

Britse en Amerikaanse Vakbonde Neem Stelling In Teen Kommuniste

Nie net die O.B. in S.A. het 'n stryd aangeknoop teen onegte kommunistiese propaganda-unies in die arbeidswêreld nie, maar ook die Amerikaanse en Britse vakbondleiers begin tans op dieselfde grondslag veg.

Soos ons lesers sal herinner het ons 'n ruk gelede in Die O.B. die aandag bepaal by 'n voorlopige saamtrekking van vakbonde in Londen waaruit 'n „wêreld vakbondfederasie” sou mond, met hoofkwartier in Parys. Ons het dit die „Paryse Komintern” genoem, die gecamoufleerde opvolger van die Kommunistiese Komintern in Moskou.

In die lig van die arbeidsposisie in S.A., soos uiteengesit in 'n berig in hierdie uitgawe, is die uitlatings van Amerikaanse en Engelse vakbondleiers t.o.v. hierdie Paryse Komintern besonder betekenisvol en insiggewend.

George Meany, die afgevaardigde van die American Federation of Labour op die Britse Vakbondkongres het o.a. verklaar:

„Ons gee nie toe dat die Russiese werkersgroepe vakbonde is nie”. T.o.v. van die kommunistiese gesinde Congress of Industrial Organisations in die V.S.A. het hy hom kwaai uitgespreek en beduie dat die liggaam onder Russiese plak staan. „Die in-

sluiting van verteenwoordigers van hierdie vakbond en van die Russiese organisasies in die nuwe wêreldvakbond-organisasie, beteken dat die American Federation of Labour nie daaraan sal deelneem nie”, het hy verklaar.

BRITSE HOUDING

Op die Wêreldvakbondkongres wat tans in Parys sitting hou, het sir Walter Citrine, hoof van die Britse afvaardiging, verklaar:

„Die beoogde wêreldvakbondfederasie moet uit bona fide vakbonde bestaan”.

Dit is baie reguit en duidelike woorde hierdie. Dit is onmoontlik om sir Walter Citrine se woorde verkeerd te verstaan.

Sir Walter word tans daarvan beskuldig dat hy 'n „vertragingstaktiek” beoefen ten opsigte van die totstandkoming van die „Paryse Komintern”.

Dit is teweens opvallend dat 'n Rus voorsitter is van hierdie Paryse konferensie.

JONGSTE GEBEURE BEWYS DAT O.B. NOG ALTYD REG WAS

Sterk Buite-Parlementêre Front Noodsaaklik teen Kommunisme

Die manne- en vroue-kommando's van Kuilsrivier het op Saterdagand, 22 Sept., 'n aangename en geslaagde basaar ten bate van Ossewabrandwag-dag gehou. Die opbrengs beloop ver oor die £100, 'n aansienlike verbetering op laasjaar. Tot hierdie bemoedigende resultaat het die bydraes en werksaamhede van die seuns en dogters van die Boerejeug veel bygedra. Hulle het hulle eie tafel op die verkoping gehad en by die £22 ingesamel. Sang- en ander items wat gelewer is by die verrigtings het 'n feestelike stemming in die vol saal geskep.

MAGTELOSE PARTYSTELSEL

In 'n kort openingsrede het genl. J. de Vos die gehoor uitgenooi om vir 'n oomblik met hom na te gaan wat die roeping van die O.B. onder die wêreld-omstandighede van vandag is. Hy het met verwysing na die verloop van die oorlog aangetoon hoe die partystelsel in oomblikke van krisis en gevaar dwarsoor die wêreld moes wyk om plek te maak vir 'n metode van regering wat volkere kon verenig. Selfs in Groot-Brittanje, bakermat van die parlementêre stelsel, het die partypolitiek gewyk in die oomblikke van benoudheid en was daar geen leier van die opposisie om teenoor die eerste minister die volk in kampe te verdeel nie. Alleen na die oorwinning behaal was, kan hulle weer die weelde van partypolitieke verdelings bekostig, met voorsienbare kwade gevolge.

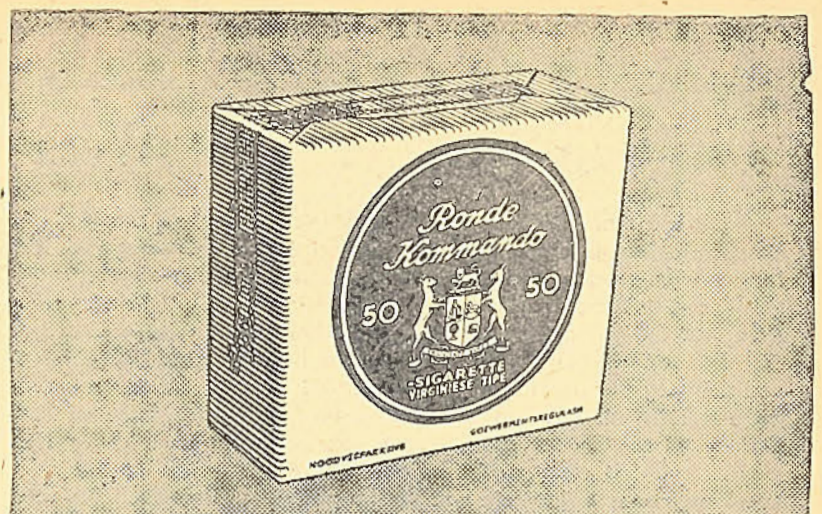
Waar die wanhopige volkere van Europa geen ander raad meer het nie, maar soos Italië in die verlamende greep van by die twintig partye sit, het genl. De Vos betoog, wend hulle hulle tot die enigste toegelate „redmiddel”, kommunisme.

Ook in Suid Afrika is dit die ontwikkeling, waarteen die O.B. wil waak. Diegene wat die Kommandant-Generaal se oproep tot die stigting van afweergroepe hespot het, vind reeds uit hoe reg hy was.

VOLKSOP TREDE NODIG

Die Ossewabrandwag wil volksaksie hê teen die kommunisme. Met verwysing na die vervroegde verdrag van die H.N.P. Kongres te Johannesburg waar selfs die polisiebeskerming onvoldoende was teen die kommunisme, het die spreker daaraan herinner dat toe die volksgeledere verenigd gestaan het onder die banier van die Ossewabrandwag, toe b.v. op die Rand 'n skare van dertigduisend byeengestroom het, het geen Springboklegioen gewaag om vermete eise te stel en wanorde te organiseer nie. Dit was die dae toe die buite-parlementêre optrede van die O.B. die geboue van die Afrikaanse perse, ook dié van die H.N.P. beskerm het. Dié wat soms minagend vra, „Wat is daar vir die O.B. te doen?” moet tans wyk voor georganiseerde buite-parlementêre optrede van die volksvyande, omdat hulle die O.B. nie die geleentheid wil gee om sy volkspraak te verrig nie.

Nie alleen deur daadwerklike volksbeskerming nie, maar ook deur sy ideologiese boodskap wat die volk nuwe vergesigte en 'n nuwe geloof moet gee, wil die O.B. die kommunisme onvrugbaar maak. Daarvoor is nodig 'n volksfront, vir die skeping waarvan die O.B. hom beywer; en om dié gedagtes te propageer is nodig 'n sterk pers met die oprigting waarvan reeds ver gevorder is. So wil die O.B. sy roeping vervul, die volk verenig en red vir die toekoms, het die spreker besluit.

W A A R D E V I R G E L D

ROELOU BARRY

(EDMS.) BPK.

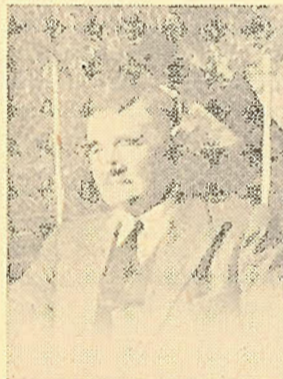
GARAGES EN HANDELAARS

Vir Diens te:

Robertson — Montagu
Ashton — Bonnievale
Koebergweg, Brooklyn, Kaapstad
Laingsburg

NUWE GENERAAL VIR BLOEMHOF

Mnr. Jannie Wentzel, oud L.V., van Bloemhof, Transvaal, is onlangs

Lt.-kol. Strauss.

aangestel as generaal van daardie afdeling. Voor sy benoeming het Lt. kol. F. J. Struass as generaal waargeneem.

Alexandria se Jeug Presteer Mooi

Op 10 Aug. het die Boerejeug van Alexandria geskiedenis gemaak. Vir die eerste maal gedurende die bestaan van die Ossewabrandwag, het hulle as 'n selfstandige organisasie die beskermende vlieuels van die volwassenes ontsnap, en op Ossewabrandwag-dag die verrassende bedrag van £23.8.2 ingesamel.

Jeugkomdt. H. Heunis en Jeugveldkornette A. Heunis is baie ingeneem met die lede se ywer wat deur hulle baie gewaardeer word.

Kenmerkend van die gees wat geeers het was veral die opofferende bereidwilligheid van nie-lede, Afrikaans, sowel as Engelssprekendes.

Verder was dit, soos so dikwels die geval maar is, die geldelik minderbevoorregtes wat die meeste bygedra het.

Die jeug het ontwaak, niks sal ons stuit nie, niks sal ons laat afdwaal van ons ideale nie. — (Ingestuur).

MEUBELS

PRYSE STYG VINNIG.

KOOP NOU!

ONS HOU ALLEENLIK GOEIE KWALITEIT

MEUBELS IN VOORRAAD.

Werda Meubelhandelaars

(EIENDOMS) BEPERK.

Groote Kerkgebou, KAAPSTAD.

A.V.B.O.B

Lijkbesorger, Grafsteenmakers
Begrafnisversekerers
BLOEMFONTEIN — PRETORIA
130 Takke

Paarl

Monumente-Werke

(Eien.) Bpk.

Posbus 220 — Bredastraat
PAARL (K.P.)

SKRYWE DIREK OM ONS
NUUTSTE KATALOGUS

Direkteure:

L. A. B. Bohlmann — M. Bohlmann

Gevestig 1898

SASBANK

Verrig Volksdiens!

Lenings vir gesalarieerde
persone verkrygbaar.

Terme uiters billik.

RAADPLEEG SASBANK

PAARL:— Posbus 266

WORCESTER:— Posbus 57

KAAPSTAD:— Posbus 2387

MARKAGENTSAP

VROEE MORE-MARK

KAAPSTAD

BETALING GESKIED ORNIDDEL-
LIK, WEEKLIKS, MAANDELIKS
OF SOOS VERLANG.

BESTE BELEENINGS PRYSE

MINNAAR & VAN SCHOOR

Klennar: GUSTAV RETIEF.

Telefoon 2-0212.

DIE O.B., WOENSDAG, 3 OKT. 1945.

Dit Kan Ook Te Laat Wees

Dit is nie ons doel om uit die gebeurtenisse tydens die H.N.P.-kongres in Johannesburg leedvermaak te suig nie. Daarvoor is die toestand te ernstig. Eweneens is dit nie ons doel om hierdie voorval holrug te ry nie, maar die geleentheid bied hom nou om 'n paar lesse wat dit ons geleer het, deeglik te herkou.

Dit sou vir ons baie maklik gewees het om op kleinlike wyse nou die tong vir die H.N.P. uit te steek en te roem dat ons reg was en dat hulle dit nou op die kop gekry het omdat hulle nie na O.B.-raad wou luister nie — soos ons gewoon is in die party-politiek. Dit is egter nie 'n kwessie van wie reg was en wie verkeerd nie, maar 'n kwessie van te herstel wat verkeerd is. En met die oog daarop wil ons 'n paar punte in verband met die voorval beklemtoon.

Vier maande gelede het die O.B.-leier met die oë gerig op die rampokkery in kommunisties-verpeste Europa gewaarsku dat in ons land dieselfde wanordelikhede dreig. 'n Vergadering van duisende natuurlike en Jode het 'n paar dae tevore gedreig dat hulle die O.B.-leiers aan lamppale sou ophang net soos met Mussolini gedoen is. Geweld is die geloofsbelofte van die kommunisme — sy evangelie is wêreldrevolusie met bloedvergieting en likwidering. Geen staatsman durf dus sy oë sluit vir hierdie gevaar nie. Al sou die staat na 'n paar dae enige kommunistiese oproer met sy leër kan onderdruk, kan dit nog te laat wees om duisende onskuldige burgers se dood te verhoed. En waar diegene wat belas is met die handhawing van wet en orde nog ere-leiers van die kommunistiese beweging is, spreek dit vanself dat die gevaar soveel groter is.

HET HOM BESPOT

Dit is dus geen ydele woordverkwisting wanneer 'n leier die volk aanraai om self stappe te doen om sy lewe te verdedig teen dreigende kommunistiese geweldpleging nie. Dit het dr. Hans van Rensburg vier maande gelede gedoen, en daarvoor is hy met spot en verguising begroet veral uit kringe van die H.N.P.-leiding.

Vandag erken ook hierdie leiers dat hulle genoodsaak is om hulself te verdedig of te kapituleer voor die kommunisme — dat hulle ook strydspanne in die lewe moet roep om wet en orde te handhaaf. Ons is nie bereid om te glo dat die H.N.P.-leiding vier maande gelede nie ook hierdie mening toegedaan was nie, want dit sou hulle met soveel kortsigtigheid krediteer dat die Johannesburgse onluste hulle tot algehele onbekwaamheid verdoem. Ons glo eerder dat hulle te koppig was om te erken dat die O.B. se standpunt reg was, en toe maar die geleentheid aangegryp het om politieke munt uit die O.B.-beleid te slaan — 'n blote roetine-werk in die party-politiek, dog 'n onvergeeflike sonde vanuit die volksoogpunt beskou. Dit is mos immers die roeping van die partypolitiek dat die een party die ander voortdurend moet dood kritiseer.

KAN ERGER WEES

Maar hoe noodlottig kan die gevolge van so 'n partypolitieke koppigheid nie wees nie! Die H.N.P. moes die aftog blaas voor die oproemakers en kon sy werk nie ahandel nie — al was die werk, in die woorde van sy hoofleier, maar net om propaganda te maak.

Hierdie onluste kon egter baie ernstiger gewees het — en kan dit nog wees. Die H.N.P.-leiding se inkeer sou dan te laat gewees het om 'n bloedbad te voorkom, en hy sou nog die verantwoordelikheid moes dra dat hy 'n ander organisasie in die wiede probeer ry het wat sulke dinge vroegtydig wou voorkom. Dit alles net die gevolg van partypolitieke naywer, wat wel geoorloof is binne die partystelsel, maar noodlottig kan wees van uit die volksoogpunt beskou.

Daarom het die O.B. nog steeds — en tesame met sy afweer-groepe — verkondig dat ons die kommuniste ook op konstitusionele wyse moet aandurf, nie as enkele politieke partye wat wedywer teen mekaar om die kussings te verower nie, maar as 'n volk, gemobiliseer in 'n volksfront wat sterk genoeg sal wees om kragdadiglik teen enige gevaar op te tree en betyds aan bewind te kan kom.

MISKIEN TE LAAT

Die H.N.P. mag moontlik hierdie raad nog verwerp — net soos hy die ander tot sy eie skade en skande vier maande lank verwerp het — en hy mag hoop om nog eendag alleen die regerings-kussings teen ander mede-Afrikaners te verower, maar die vraag wat die volk en die H.N.P.-leiding homself moet stel, is: Sal hierdie bewindsverowering nie dalk te laat geskied, net soos die H.N.P. 'n bietjie laat ontdek het dat die O.B. se beleid van 'n buiteparlementêre optrede teen kommunistiese rampokkery ook 'n noodsaaklikheid is nie?

Wanneer 'n volk se lewe op die spel is, mag daar nie waagstukkê aangevang word nie. Laat ons daarom alle eie-belang opsy skuif en ons BETYDS saamsnoer in 'n volksfront wat 'n oorwinning vir die volk beoog en nie vir 'n individuele party nie.

Is Polisie In Bande Gelê Deur Kommuniste se Ere-President?

In 'n ontleding van die kommunistiese oproer in Johannesburg voorverlede week kom Die Transvaler tot die gevolgtrekking dat die polisie in bande gelê is om behoorlik teen die boewe op te tree. As 'n mens onthou dat dr. Colin Steyn, die Minister van Justisie, ook ere-hoof is van die Sowjet-vriende van Suid-Afrika, kom die vraag op of hierdie feit in verband staan met die beperkings op die polisie.

Die Transvaler kom met die volgende feite voor die dag:

„In hierdie verband moet op nog iets gewys word. Dit is dat die polisie geweldig aan bande gelê is in die beskerming van die publiek en van hulself. Keer om keer kon aanskou word hoe 'n konstabel deur 'n eier of 'n baksteen getref word, maar nie sy aanrander te lyf kon gaan nie omdat die nodige bevel nie deur offisiere wat daarby was, gegee is nie. Waarskynlik kon hulle dit nie ingevolge hul opdragte gee nie. Lede van die publiek, vrouens sowel as mans, is soms tot skywe van eieraanvalle en die gemeenste skeldtaal gemaak deur 'n lid van die gespuis

volk bejeën word, as wat vermoed is. Die vraag moet dus beantwoord word: **MIN. COLIN STEYN, WATTER OPDRAGTE HET U, OF IS NAMENS U, GEGEE IN VERBAND MET HIERDIE GE- BEURTENISSE?**”

Slegte Gedrag Van V.S.A.-Soldate

Die onsedelike gedrag van Amerikaanse soldate in besette Europa het 'n Amerikaanse joernalis se pen in beweging gebring. Hy is die korrespondent van die New York Times en berig as volg:

„Die gedrag van die Amerikaanse soldaat en sy offisiere het so versleg in Wes-Europa dat verantwoordelike mense baie besorgd is daaroor. Dieselfde manne wat die reg verdien het om die land se beste ambassadeurs genoem te word toe hulle geveg en hard gewerk het, veroorsaak nou op hul eie die ergste vyandskap in Frankryk, België en Nederland. Een Belg het hom die volgende opmerking laat ontval: „Hulle behoort te leer om ons land te respekteer, al het hulle geen selfrespek nie”.

Die koerant M.P. verklaar: „Die agteruitgang in die sedes van die Amerikaanse soldaat mag eerlang 'n skrikwekkende afmeting aanneem”.

Hulp Verleen

Mev. D. S. Roos, van Witrivier, skryf as volg aan die sekretaris van die Noodhulpfonds:

„Hiermee wens ek u weer van harte te bedank vir die tjek en alles wat u in die verlede vir ons gedoen het. U fonds doen Christelike werk en ons glo dat Christus se seën altyd op u pogings sal rus.

„Ons wil u nou vra om nie meer 'n toelae aan ons te stuur nie, aangesien daar beter vooruitsigte vir ons voor die deur staan. Ons hoop en vertrou dat die Voorsienigheid ons binnekort in die posisie sal stel om weer te gee en nie te neem nie.

„Nogmaals hartlike dank vir alles wat u en andere vir ons gedoen het.”

Prof. Wiid

Dit spyt die redaksie innig om te moet aankondig dat die baie gewilde artikels van prof. J. A. Wiid oor buitelandse aangeleenthede vir die res van die jaar nie meer sal verskyn nie, omdat prof. Wiid weens drukke werksaamhede gedwing is om sy waardevolle hydrae te staak.

wat net langs 'n konstabel staan: Laasgenoemde moes dan — seker met jeukende hande — dit aanskou, magteloos om in te gryp omdat die bevel ontbreek het.

„Dit is verder opvallend dat, terwyl die aanhitsing openlik plaasgevind het, en die woeste resultate van die aanhitsing daar was, nie 'n enkele arrestasie plaasgevind het of voor die opstootjies om dit te verhinder of gedurende die oproerigheid nie. Hoe word dit verklaar? Sou dit die geval gewees het as 'n klompie jong Afrikaners so opgetree het teen 'n regeringskongres?

„Die enigste afleiding wat die publiek van Johannesburg maak, en hierdie opvatting word ruimskoots gelug dwarsdeur die stad, is dat daar 'n bevel was van min. Colin Steyn, as Minister van Justisie, dat die polisie nie hard mog optree teen die betogers nie en dat hulle nie die gewelddaaners mog vang met die oog op verhoor en straf nie. Indien dit waar is, dan is die Regering deur sy Minister in nog hoër mate verantwoordelik vir die gees van wanorde wat versprei word, en vir die ongeregtigheid waarmee 'n groot gedeelte van die

HELDEDAG

word deur DIE OSSEWABRANDWAG gevier

in die

HOFMEYRSAAL — KAAPSTAD

op Woensdag, 10 Oktober 1945

om 8 n.m.

„MAGRIETHA PRINSLOO”

word deur die

Remskoer-Toneelvereniging

opgevoer.

Kort toespraak deur Dr. P. J. COERTZE.

ALMAL WELKOM!

Dr. Colin Steyn Wil Selfverdediging Belet

Slaan Nou Met H.N.P.-Stok

Die Minister van Justisie, dr. Colin Steyn, het 'n waarskuwing in die pers uitgespreek dat hy nie die stigting van strydspanne sal gedoog nie. In 'n persoonderhoud het hy hom as volg uitgelaat oor die besluit van die H.N.P.-leiding om strydspanne in die lewe te roep as verdedigingsmaatreël teen kommunistiese geweldpleging:

„Dit skyn of sommige mense nog nie ten volle beseft dat die oorlog beslis en volkome deur die demokrasie gewen is nie. Ons in Suid-Afrika is tesame met ander Verenigde Volke vasberade dat die vrugte van hierdie oorwinning behoue sal bly, nie net vir ons nie, maar ook vir die geslagte wat kom.

„Geen demokratiese regering in Suid-Afrika kan vir een oomblik nie-amptelike leërs en strydspanne toelaat wat blykbaar op dieselfde beginsel as Hitler se stormtroepe sal werk nie. Sulke organisasies sal nie deur die regering geduld word nie, en stappe sal gedoen word om op te tree teen enige poging om sulke buitengewone organisasies in die lewe te roep.”

Ten slotte het dr. Steyn die anti-oorlogsgesindes gemaak om nie onnodig uittartend te wees nie. Hy het na die optog van die H.N.P. in Johannesburg verwys, en gesê:

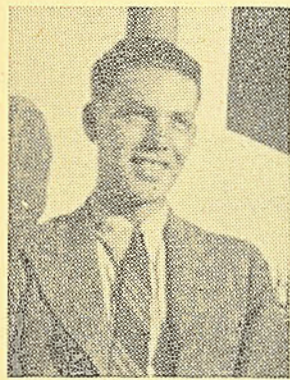
„Die regering is vasbeslote om wet en orde te handhaaf, maar hy is net so vasbeslote dat enige ding wat slegte gevoelens kan verwek, vermy moet word.”

GEEN REG

Dr. Colin Steyn mag die mag besit om die volk weerloos te stel teen gewelddadighede soos ons in Johannesburg aanskou het, maar die reg om die volk te belet om homself teen oproer te beskerm wanneer die regering ongenê is om dit te doen, het hy sekerlik nie. Blykbaar sal niemand anders as die kommuniste uiteindelik toegelaat word om optogte en openbare vergaderings wat deur uitheemse elemente aanstootlik gevind word, te hou nie.

Ongelukkig het die H.N.P.-politici vir die volk en nou ook vir hulself die stryd teen dr. Steyn se voorgestelde tirannie baie bemoeilik deur hul onbedagsame en kleingeestige aanvalle op die O.B. se wenk vir die stigting van afweergroepe 'n paar maande gelede. Hulle het die rege-

POLITIEKE SLAGOFFERS VAN 'N PARTYBEWIND

J. G. SCHEEPERS.

Tans van Dundee, Natal. Was voorheen in S.A. Polisie te Marshallplein. Op 8 Januarie 1942 geïnterneer en op 6 Mei 1944 uitgelaat.

„Ek sal my mede-Afrikaner nie in die steek laat nie en hom nie aan die vyand uitlewering nie”.

ring van die nodige ammunisie voorsien om nou teen hierdie selfverdedigingsmaatreëls op te tree.

Dr. H. F. Verwoerd, redakteur van Die Transvaler, het indertyd met verwysing na die K.G. se wenk o.a. as volg gesê:

„As hierdie selle sou ontstaan, sou die plan selfs verder kan lei as broedertwis, naamlik tot by broedermoord . . . Laat ons nou al met alle mag keer dat soiets ooit sal kan gebeur.”

AANGEMOEDIG

En Die Burger het in 'n hoofartikel die regering selfs aangemoedig om daar 'n stok voor te steek, soos hy tans voornemens is om te doen t.o.v. die H.N.P. se eie groepe.

„Nou word wel gesê dat die optrede van hierdie groepe verdedigend sal wees,” het die blad betoog, „maar die beste verdediging is dikwels om aan te val. Waarop so'n beleid dus in die praktyk sal uitloop, is georganiseerde geweldpleging. Geen staat durf so iets toelaat en geen beskaafde gemeenskap kan so iets duld indien hy nie chaos wil sien ontstaan nie.”

In hul blinde haat teen die O.B. het hierdie politici die regering 'n stok in die hand gedruk om nou hul eie afweer-groepe in die ban te doen, wat hulle nou erken tog noodsaaklik is. Geen wonder dan ook dat regeringsblaaië, soos die Cape Argus, H.N.P.-politici se woorde aanhaal om hul eie skepping te veroordeel nie!

So het die partypolitici vir die soveelste maal sy eie doel in die wêreld gery weens die kleinlike twis en foutvindery wat dit noodwendig met hom meebring.

(Vervolg van kol. 3)

MET DUITSE FABRIEKE SIEN BRITTE KANS

Duitsland word tans kaal gestroop deur die Geallieerde „bevryders” wat die Duitse volk moes gaan red het uit die „tirannie” van Hitler — hul eie gekose leier. Van kamerstelle tot veldmaarskalkstafwe word deur soldate en offisiere geroof uit die private eiendomme van individuele Duitsers. Van amptelike kant word Duitsland beroof van sy nywerheidsmasjinerie. So is verlede week nog berig dat die Geallieerde opdrag gegee het aan Duitse burgemeesters om vyf groot fabriek af te breek en na Amerika en Engeland te stuur as skadevergoeding.

Nou kom daar 'n berig uit Londen dat die Britte voornemens is om die wêreldmark vir horlosies te verower — klaarblyklik met Duitse masjinerie. „Die belangrikste doel van die onderneming”, so lui die berig, „is om die groot uitvoerhandel, wat voorheen deur Duitsland en Japan, en in geringer mate deur Amerika en Switserland, beheer is, te verower”.

Nog 'n oorlogsdoel is dus blykbaar verweselik: Duitsland se horlosienywerheid is oorgeplaas na Engeland om voortaan geld in te bring vir Engelse in plaas van Duitsers! Die Britte sien nou kans om te kompeteer met die Duitse koekoek-horlosies wat hul enigste vergunning is om nog te vervaardig, hoewel blykbaar sonder masjinerie.

OGIES IN DIE NUUS

RASSESUIWERHEID

By geleentheid van 'n bespreking oor Jode-vervolging en ander verwante vraagstukke deur 'n groepie Jode en ander persone in Kaapstad, het rabbi Abrahams as volg geantwoord op 'n vraag of ondertrouery tussen Christene en Jode nie 'n oplossing bied vir die anti-Joodse vraagstuk nie:

„Die Jode glo dat hulle iets het om aan die wêreld te lewer deur middel van hul kultuur. Slegs deur die handhawing van hul rasse-suiwerheid kan daardie kultuur voortbestaan.”

Indien die Jode, wat hoofsaaklik verantwoordelik is vir die agitatie vir uitwissing van rasse-grense in ons land, maar wil beseft dat ander volke ook aanspraak maak op 'n bepaalde roeping, sal hulle hulself miskien baie minder aanstootlik maak.

VOLKOME EENS . . . EN TOG!

Die opposisieparty het die sterkste afkeuring vir die kommunistiese wanordelikhede uitgespreek, en verskillende „mosies” op sy kongres daaroor geneem. In 'n onderhoud met genl. Smuts het laasgenoemde ook sy afkeuring oor hierdie oproermakers uitgespreek, en dit as „'n baie ernstige verbreking van die openbare orde” beskou.

Twee dae lank het die oproer egter ongehinderd voortgeduur ondanks partypolitieke afkeurings en uiteindelik moes een party vlug. Sien die volk enige heil langs hierdie weg?

VREES VIR EIE SKEPPING

Die vreeskompleks by H.N.P.-politici dreig om sy kop uit te steek ten opsigte van 'n pas gestigte jeugorganisasie. 'n Afgevaardigde op die kongres in Johannesburg het met verwysing na die Nas. Jeugbond gevra of die landswye uitbreiding daarvan nie tot dieselfde gevaar kan lei as die O.B. nie.

Dr. Malan het hom egter gerugstel met die versekering dat die leier van die Jeugbond ook die leier van die senior party is, en dat laasgenoemde verteenwoordiging het op die bestuur van die Jeugbond.

(Vervolg in kol. 2)

G. A. FICHARDT, Beperk
(Lid Afrikaanse Handelsinstituut)
MASJINERIE, YSTERWARE,
PRODUKTEHANDELAARS
Pocan 700 Opperig 1840
BLOEMFONTEIN

SCHOEMANELLO DRANK . . .

Vir Kwaliteit en Teverdenheid die Goedkoopste

	Per Bottel van 1 tot 12 in 12-bottel-klassie	Per gelling in vaantjies van 5 gels. of meer
WYNE:		
Fonkelwyn	7/-	—
Lewenswyn	3/9	—
Vermouth	3/-	—
Hanekraal — Cocktail	4/-	—
SOET WYNE:		
Likeurwyn en Ou Port	2/6	11/-
Ou Wit Port en Sauterne	3/6	—
Port, Rooi, Soet Muskadel, Wit Soet Muskadel	1/8	9/-
Jeripigo, Rooi en Wit	1/9	8/6
Worcester Hock en Pontak	1/7	7/6
SJERRIES:		
Amontellado (Droë), Kimberley Klub (Droë), Ou Bruin (Soeterig), Ou Oloroso (Soet)	2/9	—
Goue (Soet)	2/6	10/-
Spesiale (Soeterig)	1/6	7/3
Sjerrie (Soeterig)	1/5	6/9
DROE WYNE:		
Burgundy	1/9	—
Claret en Wit Droë	1/8	—
BRANDEWYNE:		
Super de Luxe	8/6	—
De Luxe	7/8	39/-
Ekstra Spesiaal	7/-	37/-
F.C.	8/6	36/-
Buchu	7/6	—
JENEWER	7/6	—
LIKEURS:		
Creme de Cacao	7/6	—
Goue Manderin, Curacao, Kummel, Piesang, Perske, Appelkook Naeltjie	7/-	—
Kersie, Anys, Gemmer, Lemoen, Van der Hum, Peperment	6/6	34/-
JENEWER-LIKEURS:		
Lemoen en Suurlemoen	7/6	—

5% of 1/- per £ afslag wanneer Kontant met Bestelling gestuur word.

Voeg by 5/- vir kisse en bottels, en 15/- vir vaantjies wat vergoed sal word by terugsending. Ons lewer drank in ons inhouders solank ons voorrade van inhouders het, en alleenlik op voorwaarde dat die inhouders binne seestig dae na ons terugbesorg word. Weens bottelskarsste kan ons alleenlik in ons eie bottels, kisse drank verpak, waar sulke drank 'n minimum prys van £1-5-0 beleop (5/- vir inhouders ingesluit). Indien goedkoper kisse verlang word moet u u eie inhouders aan ons stuur. Word verkoop in 12-bottel-kissies of 6-gelling-vaantjies of groter. U kisse van 12 bottel kan Wyn, Brandewyn, Jenever, Likeur, Vermouth en Hanekraal slyne. — K.B.A. plus trekkommissie. V.O.S. OUDTSHOORN.

Bestel van

JURGENS SCHOEMAN,

POSBUS 142, — OUDTSHOORN.

Is U Al een van die 1,473 Aandeelhouers van Perskor?

Deur reeds £28,850 in Perskor-aandele te belê, het die publiek sy geloof en vertrouwe in ons Pers-onderneming bevestig.

Op 115,400 aandele van 5/- elk is vanaf Mei 1945 ingeskryf.

NUWE RICHTING IN ONS PERSWESE vir verkondiging van NASIONALE EENHEID EN SOSIALE VOLKSORG en verdediging van CHRISTELIKE BLANKE BESKAWING.

Pers-Beleggingskorporasie Bpk.
Groote Kerkgebou 701 — Posbus 1411 — KAAPSTAD

KLUG VAN PARTYPOLITIEKE NAYWER

Geweld Dwing H.N.P. Van Koers Binne 4 Maande

Krul Nou Onder Eie Sambok

Die partypolitiek bied 'n baie vermaaklike kringloop — indien 'n mens maar net vir die oomblik kan vergeet dat hierdie bese kringloop die volk aan baie gevare blootstel en sy vooruitgang ontsaglik belemmer.

Politieke partye moet van mekaar verskil, anders kan hulle nie behoorlik teen mekaar veg nie. Net soos die voetbalreëls vereis dat die een span in teenoorgestelde rigting as sy teenstander moet beweeg, ten einde die spel te laat vlot, so ook moet partye hul programme van beginsels radikaal van mekaar laat verskil — altans vir solank die teenstander daardie punte in sy program beklemtoon. As die een vandag „wit” sê, oordonder die ander hom met „swart”. More is dit in sy oë nog nie te laat of selfs te vroeg om op sy beurt weer „wit” te skreeu indien dit vir hom meer voordelig lyk nie.

'n Treffende voorbeeld van hierdie politieke spel vind ons in die stryd teen die kommunisme. Toe die O.B. 'n paar maande gelede by monde van sy Kommandant-generaal praat van „afweergroepe” wat tot stand sal kom om kommunistiese geweldplegings die hoof te bied, het Die Burger as volg daarop gereageer:

„Watter paniekbeleid! begryp jou aan dat die kommunistiese gevaar in ons land nou verwyder moet word deur kommuniste op straat die skedels in te slaan! Nou word wel gesê dat die optrede van hierdie groepe verdedigend sal wees, maar die beste verdediging is dikwels om aan te val. Waarop so 'n beleid dus in die praktyk sal uitloop, is georganiseerde ge-

weldpleging.

„Geen staat durf so iets toelaat en geen beskaafde gemeenskap kan so iets duld indien hy nie chaos wil sien ontstaan nie.

„Dr. Van Rensburg probeer sy voorstel regverdig deur te verklaar dat die Regering niks doen en dat van die Regering niks te verwag is nie. Het die totaal onhoudbare van sy standpunt hom nie getref nie? Aan die een kant beskou hy die kommunistiese gevaar so ernstig dat hy mense die wet in eie hande wil laat neem omdat die Smutsregering niks doen nie. Aan die ander kant is dit sy beleid om te voorkom dat hierdie Regering van die kussings gelig word (Kyk ons hoofartikel.—Red. Die O.B.)

„Die manier om die kommunistiese gevaar te bestry, is nie om die wet in eie hande te neem nie. Die manier om te werk te gaan, is om langs wettige weg 'n regering daar te stel wat handelend sal optree. Dit kan vandag alleen 'n H.N.P.-regering wees.” (Die Burger 25 Mei 1945.)

STAATSOPTREDE GEVRA

Soos uit die aangehaalde artikel blyk, het die O.B. 'n onvergeeflike misdaad begaan deur te praat van die totstandkoming van afweergroepe om kommunistiese geweldpleging die hoof te bied. Die staat is selfs aangemoedig om dit „nie toe te laat nie” en die gemeenskap moes dit „nie duld nie”.

Maar 'n paar maande later ondervind die H.N.P. aan eie lyf die geweld van die kommuniste — iets wat die O.B.-leier voorsien het, en wat sy versienendheid om 'n volksramp te voorkom, pragtig bewys — en toe gaan die H.N.P.-leiding self oor om afweergroepe te stig wat hulle „strydspanne” noem.

Hierdie wyse stap in die omstandighede word op sy beurt nou weer die skyf van die regerende party. So skryf Die Suiderstem onder datum 25 September — wat 'n samevaling van datum! — as volg:

„Maar waar die Gesuiwerdes nou ook besluit het om sogenaamde strydspanne te organiseer wat op alle vergaderings van die party soos stormtroepe kan optree, raak hy die kern van ons demokratiese stelsel, en dit is 'n ontwikkeling wat ons beslis nie kan gedoog nie

SELFDE TAAL

„Dit geld hieruit dat 'n demokratiese gemeenskap voortdurend 'n wakende oog moet hou oor enige ontwikkeling wat dwang en geweld in die openbare lewe kan veroorsaak. Geweld skep steeds meer geweld net soos dwang tot verset, botsings en onderdrukking lei Ons sê beslis en in die volle besef van ons verantwoordelikheid teenoor ons demokratiese staat dat die Regering onmiddellik daarteen moet optree.”

En op 26 September kom Die Burger met sy verweer — omtrent dieselfde as wat Die O.B. vier maande gelede teen Die Burger moes aanvoer — en verklaar woordeliks:

„Want watter alternatief bestaan daar in die huidige omstandighede vir die Nasionaliste? Al alternatief is dat hulle soos voor die Uniale kongres met lede oë moet toesien hoe die gepeupel in Johannesburg openlik en onbeskaamd tot geweldpleging opgerui word sonder dat die Regering 'n vinger verroer het om die straatskendery in die kiem te smoor; dat die Nasionaliste hul politieke byeenkomste gedwee afstel of vroegtydig afsluit indien hulle nie die skyf vir die bottels en die bakstene en die knuppels en die kieries van elke Kommunist en sy gevolg van straatboewe wil word nie. Al alternatief is verder dat die Nasionaliste hulle aan die diktatuur van die Kommuniste en die straatgespuis van die Rand moet onderwerp en van hul demokratiese regte afstand doen indien die vrede nie verstoort moet word nie.

„WESENLIKE GEVAAR”

„Laat ons maar reguit erken dat ons aktiewe, eie stappe tot selfverdediging as 'n ongelukkige ontwikkeling in ons politieke lewe beskou, al word die beskermingsmaatreëls tot die handhawing van orde op Nasionale byeenkomste beperk Georganiseerde boewery het inderdaad 'n wesenlike gevaar geword en nie, soos die Smutspers nou te kenne wil gee, omdat die Randse Nasionaliste hulle genoep voel om hul eie besker-

mingsmaatreëls te tref nie, maar omdat die Regering in gebreke gebly het om die kwaad by sy wortel te pak en die Kommuniste en hul aanhang te leer dat oproer nie betaal nie.”

Indertyd het Die O.B. ook beklemtoon dat afweergroepe noodsaaklik word omdat die huidige regering met die kommuniste heul en nie in staat is om teen hulle op te tree nie. Ons het daarop gewys dat dr. Colin Steyn, Minister van Justisie, terselafertyd ere-hoof is van die kommunistiese organisasies. Van hom kan geen beskerming verwag word nie.

MISKIEN OOK HULLE

En nou wag ons nog 'n paar maande of 'n paar jaar wanneer dit tot 'n botsing kom tussen die regeringsparty en sy kommunistiese bondgenote — 'n botsing wat weens sy slaafse aanklewing aan Europese politiek, eers te wagte kan wees wanneer Engeland en Rusland bots. Dan sal Die Suiderstem op sy beurt weer klaor „die enigste alternatief” teen kommunistiese geweldpleging. Maar tans moet hy stelling inneem teen die H.N.P. omdat hy self teen beter weet in 'n geveg moet aanknoop op elke koppie en in elke vlakte waar voorposte van beleid ontmoet, net soos die H.N.P. vier maande gelede oor dieselfde saak stelling moes inneem teen die O.B. wat hy as 'n politieke teenstander beskou.

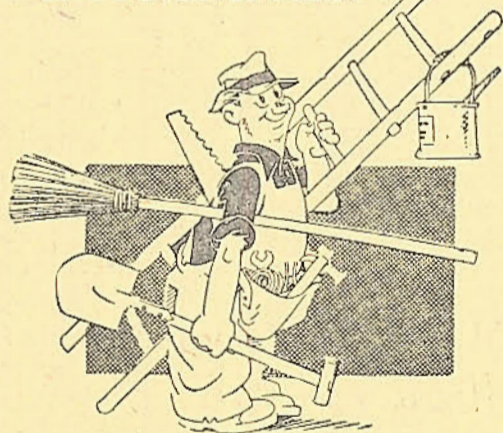
In 'n volksfront sou ons almal miskien eenders gevoel en gehandel het, en sou dit trouens miskien nie eens nodig gewees het om van afweergroepe of strydspanne te praat nie, aangesien ons gesamentlike bewind self sou opgetree het met staatsmiddele teen 'n gemeenskaplike gevaar.

VERJAARDAGKETING

- 4 OKTOBER: Trina Weideman, Philippolis; Philippus Degenaar, Frankfort; Louisa van Wyk, Rustenburg; Johannes Venter, Zoetdoorn; Francis Gouws, Port Elizabeth; Wessel Landman, Port Elizabeth; Gideon Steyn, Maribogo; D. S. Mynhardt, Maribogo; Yvonne Leonard, Eppinguindorp.
- 5 OKTOBER: Abraham Janse van Rensburg, Clocolan; Anna Jacobs, Philippolis; Cathrina Engelbrecht, Bothaville; Lourens Erasmus, Van-Dykspruit; Nancy van Zyl, Paarl; Susara van Deventer, Pearston; Fransina Kriel, Wilgenhoutsdrif; Inez Eksteen, Franschoek; Rudolf van Niekerk, Tarkastad; Pieter de Waal, Stellenbosch; Marietta Bekker, Hannekuil; John Taljaard, Goodwood; Frans Smit, Franschburg; Berend Visagie, Witkop; Catharina Engelbrecht, Bothaville; E. H. Nieuwoudt, Maribogo; Hester Voges, Marchand; Anna Horn, Marchand.
- 6 OKTOBER: Johannes Eloff, Werkmetrus; Jan Heystek, Boshoop; Alida van der Merwe, Kakamas; Marieta Wagenaar, Kirkwood; Petronella Nel, Kirkwood; Gert Steyn, Karreedouw; Anna Nel, Aughrabies; Sannie Nortje, Gembokvlakte; Daniel Smit, Pearston; Barend Fourie, Observatory; Gusta Louw, Kampsbaal; Helena Wagener, Kirkwood; Steenkamp Vorster, Vredehoek; Ina Bredenkamp, Observatory; Anna Schroder, Bellville.
- 7 OKTOBER: Helena Fouche, Kommissiedrif; Cornelius Terblanche, Ganskuil; Martha Bekker, Kirkwood; Danie du Plessis, Marchand.
- 8 OKTOBER: Barend Koen, Wesselbron; Benjamin Hefer, Koedoeskop; Rita Liebenberg, Noorder-Paarl; Hanna Nel, Pearston; Jossie du Plessis, Sutherland; Rhinus Nortje, Sutherland; Helena Bieldt, Wolsley; Jan van Eck, Port Elizabeth; Schnettler de Wit, Tarkastad; Renier du Plessis, Witkop.
- 9 OKTOBER: Christoffel Prinsloo, Wesselbron; Hester Robertse, Moedwil; Maria Smit, Moedwil; Susanna van Tonder, Toekoms; Jacobus Malan, Huguonot, Jacob de Vos, Seepunt; George Viljoen, Port Elizabeth.
- 10 OKTOBER: Paul Lombard, Amalia; Beatrix Olivier, Beaufort-Wes; Helena van der Westhuizen, Kakamas; Rene Dempers, Noorder-Paarl; Johanna Malherbe, Vryburg; Christina Viviers, Wilgenhoutsdrif; Etienne le Roux, Franschoek; Anna Burger, Brandvlei; Neta Pol, Groot-Brakrivier; Denise Dawrie, Woodstock; Carel Coetzee, Wilgenhoutsdrif.

As 'n generaal sy manskappe skors, kan hulle nie meer vir hom veg nie. As 'n partyleier sy partylede uitskop, kan hulle nie meer vir hom stem nie.

STAATMAKER!

'n SANLAM-Polis is soos 'n bedrewe en ywerige handlangter wat omtrent oral vir u „'n hand kan bysit”—soos byvoorbeeld:—

- 'n Inkomste vir u oudag, wanneer u aftree.
- Gewaarborgde kapitaal vir u boedel, indien u vroeër al mog wegval.
- 'n Voorskot sonder rente, indien u 'n operasie moet ondergaan.
- 'n Veilige maar voordelige belegging vir u spaargeld.

Kan U so 'n staatmaker gebruik?

Hy is te vind by—

SUID-AFRIKAANSE NASIONALE LEWENS ASSURANSIE MPY., BPK.

TAKKE DWAARDEUR DIE UNIE

HOOFKANTOOR WAALSTRAAT 28, KAAPSTAD

O.B. Word Sterker In Wes-Transvaal

DIE JEUG SAL VRA WAT U AANDEEL WAS, SÊ K.G.

Op 14 en 15 Sept. is baie geslaagde fondsdae gehou op Potchefstroom en Klerksdorp, toe die Kommandant-generaal en genle. K. Malan as sprekers opgetree het. Die goeie opkomske en die pragtige gees wat albei funksies gekenmerk het, bewys dat die O.B. 'n Beweging is wat in die bloei van sy jare is. Sedert Mei-maand het die getalle in hierdie generaalskap dan ook met 150 gestyg. Hoewel die insameling van fondse nie die enigste oogmerk van die byeenkomste was nie, is tog die mooi bedrag van oor die £300 ingesamel. Al die afdelings van die O.B. het pragtig saamgewerk om van die funksie 'n sukses te maak. Veral dien vermeld te word die aandeel van die O.B.-Wag en die Boerejeug met die optogte onder leiding van die Boerejeug-orkes. Hifkomdt. Du Toit en komdt. Knap het spesiaal van die Rand vir dié doel oorgekom.

Genle. Malan het in 'n weldeurdagte toespraak die aandeel van die vrou in die O.B. geskets. Sy het veral daarop gewys dat ondanks veranderde omstandighede die vrou tog nog haar besieling put uit die dade van die Boerevrou van die verlede en dat die stryd nog dieselfde is.

Die K.G. het in 'n toespraak wat die gehoor van die begin tot die end geboei het, die aandag hoofsaaklik op die volgende drie punte saamgetrek: die stryd van die O.B. gedurende die oorlogsjare, die kommunistiese gevaar, en die toekomstaak van die O.B. Hy het die antwoord behandel wat ouers aan hul kinders wat vandag nog klein is, oor sê 15 jaar later sal kan gee as die kinders na hul aandeel aan die stryd gedurende die oorlogsjare mag vra. Diegene wat aan die imperialistiese kant staan, en geveg het vir wat hulle gemeen het reg was, sal met trots kan verwys na hul aandeel op die slagveld. Hulle het nie met skande daarvan afgekom in

'n stryd teen die beste militêre volk van die wêreld, nl. die Duitse Weermag nie. Hierdie stryd was egter onnodig en nie in belang van Suid-Afrika nie. Diegene wat alleen deur afsydigheid of met parlementêre optrede wou veg, sal elrelange toesprake kan toon tesame miskien nog met vieislose Woensdae en die foltering van 'n urelange staan in 'n tou vir lewensmiddele.

Ten slotte het die K.G. verwys na die O.B. as 'n onafhanklike politieke mag in die land waarmee elkeen sal moet rekening hou. Die O.B. kan nou optree soos hy mag goed dink — ons skuld niemand iets, omdat almal ons wou vernietig. Die waarheid is ook vinnig besig om die leuenpropaganda van ons teenstanders in te haal en as ons met noodregulasies en sonder 'n pers nie gebreek kon word nie, is daar min hoop dat dit sonder noodregulasies en met 'n sterk O.B.-pers gedoen sal kan word.

Die kind sal egter dade vra. Die

O.B. het deur tronke en kampe, deur intimidasie en vervolging ses jaar lank sonder om roekeloos te wees, die fakkel van vryheid van die Afrikanerdom hooggehou. Afrikaners wat oor hul eie duurgekoopte vaderland rondgejaag is, het by elke O.B.-huis 'n gasvrye onderdak gevind, dikwels met die grootste gevaar vir die huisbewoners. 'n Noodhuifonds van tussen die £70,000 en £80,000 was die offer van die O.B. se tuisfront.

NUWE SOORT

Vervolgens het die K.G. na die kommunistiese gevaar verwys en beklemtoon dat ons 'n veranderde wêreld binnegaan en ook met mense van 'n heeltemal ander slag te doen gaan kry as wat ons gewoon aan was. Hy het ook verwys na die bestaan van 'n geheime natuurlike organisasie met die naam „Die Nag van die Mes”. Al hierdie dinge noodsaak dat alle blanke Christene hulle in weerstandsgroepe moet mobiliseer sonder om ag te gee op smalende verwysings na knopkierie-kommando's. Die polisie sal in alle gevalle gerespekteer word, maar hul getalle is ontoereikend om die huidige toestand te beheer. Die O.B. sal weerstandsgroepe teen die kommuniste daadwerklik steun oral waar dit ontstaan.

Die flukse klompie O.B.-lede van Witrandfontein, oor Ventersdorp, het weer op 11 Augustus O.B.-dag gevier en het £9.0.10 ingesamel. — (Ingestuur.)

PLUIMVEE

Die Beste Firma om u PLUIMVEE, EIERS en ander PRODUKTE aan te stuur is:
C. M. ELOFF EN KIE.
(Edms.) Beperk
MOREMARK (Posbus 7185) NEWTOWN

AANDAG!!

SPESIALE VERMINDERING VAN PRYSE IN BELANG VAN ONSE TALRYKE KLANDISIE (steeds geldig vanaf 1 Oktober tot 31 Desember eerskomend).

GENIET WYNE, BRANDEWYNE EN LIKEURS WAT SELF HUL ROEMRYKE POPULARITEIT VERWERF HET . . . ONGEEWENAARD IN ELKE OPSIG.

PRYSLYS:

WYNSOORTE:

	Per bottel in 12 bott.	Per gelling in 5-gelling-vaatjies
Spesiaal Soet	2/3	10/6
Wit Jeripiko	1/6	8/-
Rooi Jeripiko	1/6	8/-
Malmsey	1/6	8/-
Wit Muskadel	1/5	7/6
Rooi Muskadel	1/5	7/6
Soet Port	1/5	7/6
Port	1/4	7/-
Pontak	1/4	7/-
Worcester Hoek	1/4	7/-
Spesiale Sjerrie	1/4	7/-
Goue Sjerrie	1/4	7/-
Ou Bruin Sjerrie	2/3	10/6
Hanekraal	4/-	—
Vernouth (Franse en Italiaanse Tipes)	2/9	—

FONKELWYN:

„La Vie”	7/6	—
Monis Grand Spumante	10/-	—

BRANDEWYN:

Eureka	8/-	—
A. I	7/6	—
Boegoe	7/6	—

LIKEURS:

Kersie	6/3	—
Anys	6/3	—
Gemmer	6/3	—
Van der Hum	6/3	—
Creme de Menthe (Peperment)	7/-	—
JENEWER	7/6	—

JENEWER-LIKEURS:

Lemoen	7/6	—
Suurlemoen	7/6	—

ENIGSTE VOORWAARDES!

- (i) Deposito's, nl. 20/- per vaatjie en 5/- per kassie met bottels moet alle bestellings vergesel.
- (ii) Bestellings word slegs uitgevoer KON-TANT MET BESTELLING of KON-TANT BY AFLEWERING plus K.B.A.-koste, VRY OP SPOOR VLAKTEPLAATS.
- (iii) Bestellings per kassie mag bestaan uit verskillende soorte drank, mits dit 'n kassie van 12 bottels is.

LAAT U KERSFEES-KEUSE VAL OP DIE GEURIGE EXCELSIOR-DRANKE . . . UITSTERKEND VIR ELKE GELEENTHEID.

Tevredenheid onvoorwaardelik gewaarborg of geld terug.

Bestel nou van:

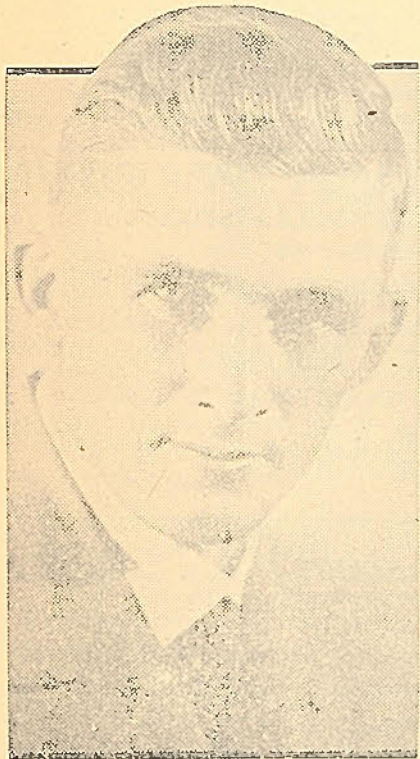
EXCELSIOR WYNMAKERY
Posbus 1, Foon 902. Telegr.: EXCELSIOR VLAKTEPLAATS-STASIE, K.P.

Op Parool Uitgelaat Na Opsluiting Sonder Aanklag

Nadat hulle vier maande sonder verhoor en sonder 'n aanklag, bloot op vermoede, opgesluit was, het die regering mnre. J. P. du Plessis, J. A. Labuschagne en J. T. de Bruin, wat

Mnre. Du Plessis en Labuschagne het onderskeidelik 14 en 12 dae lank op 'n hongerstaking moes gaan voordat hulle uit die tronk geneem is om geïnterneer te word.

Wat gaan die regering met hierdie manne doen nadat hy hulle uit hul werk geneem het op blote agterdog — iets wat 'n deurtrapte skelm nie eens aangedoen mag word tensy die hof elke greintjie van twyfel teen

J. P. DU PLESSIS

J. P. LABUSCHAGNE.

hom uitwis nie? Hierdie manne sit vandag werkloos en deur die parool word hulle verder belet om werk te soek. En as hulle dit nog weer eendag terugkry wanneer die regering se wraaklus afgekoel het, word hulle nog deur agitators uitgedwing soos onlangs in Oos-Londen gebeur het.

Geleentheid vir

Die Voorpos
GEKWALIFISEERDE
HONDERDE GEKWALIFISEERDE MANNE DADELIK BENODIG VIR ONTWIKKELINGSKEMAS
Manne

Suid-Afrika ontwikkel snel. Groot navorse uitbreidingskemas deur Staatsdepartemente en nywerheidsondernemings sal nuwe vooruitsigte aan O.P.-GELEIDE manne bied.

Manne en vroue met ambisie het dit reeds opgemerk — hulle herel hulle NOU reeds voor ten einde die betrekking wat welvaart meebring, te kan beklee wanneer die geleentheid hom aanbied — 'n goeie posisie, geld om goed van te leef, veiligheid vir hulself en hul gesinne.

Wat doen U daaromtrent? U wil nie

agterbly by jonger, energieke manne nie — en u hoef ook nie. Die geheim van sukses lê in OPLEIDING opgesluit.

U kan vandag die beste opleiding bekom wat nog ooit in Suid-Afrika aan iemand aangebied is — opleiding onder deskundige leiding van voltydse en deeltydse lektore van die T.A.K.K. — Afrika se grootste en suksesvolste korrespondensiekolleges. Honderde studente van T.A.K.K. beklee reeds invloedryke en goed besoldigde betrekkinge. U kan in hulle sukses deel as u NOU handel.

Skryf om PROSPEKTUS en VRY advies vir toekomsplanne.

TRANSAFRIKAANSE
KORRESPONDENSIEKOLLEGES
(EENS. BPK.)

Departement O.B.,
Bus 610,
PRETORIA.

6013-1

waarby ingelyf is Universiteits-korrespondensiekursusse (Edms.) Bpk., Pretoria en Helpmekeer-Korrespondensiekollege T.O., Johannesburg.

Geklassifiseerde Advertensies

TARIEF VIR GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES

Huishoudelike Kennisgewings:
(Verloofing, huwelik, geboorte, sterfgeval, in memoriam, gelukkewens, ens.)
2d. per woord; minimum 4/- per plasing. Vooruitbetaalbaar. Vir herhalings 25% afslag.

Handelsadvertensies:
Enkele plasinge (vooruitbetaalbaar): 3d. per woord, minimum 6/- per plasing.
Vir 2 tot 26 agtereenvolgende plasinge: 2½d. per woord, minimum 5/- per plasing.
Vir 27 tot 52 agtereenvolgende plasinge: 2d. per woord, minimum 4/- per plasing.

Intekengeld op „Die O.B.“ (verskyn weekliks):
10/- per jaar of 5/- vir ses maande. Vooruitbetaalbaar.

Stuur advertensiebestellings en intekenings aan:
VOORSLAG (EDMS.) BPK.,
Posbus 1411, Kaapstad.

GEBOORTE

VIVIER. — Aan Brandwagte Pieter en Corrie Vivier, Rietfontein, 'n fris O.B.-seun op 5 Junie. Alle dank aan die goeie Gewer.

GLDENHUIS. — Aan Martin en Esther (geb. De Wet) van Goedemanskraal, Heidelberg, K.P., 'n fris dogtertjie op 21 Sept. in „Die Eike“-verpleeginrigting, Worcester. Albei wel. Dank aan die goeie Gewer.

HUWELIK

DELPORT-BELLINGAN. — Ons maak aan alle familiebetrekkings en vriende(inne), wie miskien per abuis nie hul kaartjies ontvang het nie, bekend dat ons, Eben en Ria, D.V. op Saterdag, 6 Oktober 1945 in die N.G. Kerk, Kirkwood, om 3-uur n.m. trou. Adres: Posbus 66, Kirkwood.

SMUTS-LOUW. — Hiermee word aan vriende(inne) bekend gemaak dat ons twee, Mimi, dogter van mnr. en mev. Kees Louw van Malmesbury, en Tinnie, seun van mnr. en wyle mev. Marthinus Smuts van Claremont, op Saterdag, 29 September, getroud is.

IN MEMORIAM

BAKKES. — (Pieter Johan). Ons mis jou in ons huiskring. Oorlede 26 Augustus 1945, oud 40 jaar. Rus sag. In stilte het jy gely, tot God jou geneem het. — Bedroefde ouers, Dirk en Dora, Broers en Susters. Delmas.

GRAFSTEEN-WERKE

grafstene, Monumente en Randmure opgerig enige plek in die Unie.
Raadpleeg ons vir 'n besonder billike kwotasie.
B.A. GRAFSTEEN-EN MONUMENT-WERKE (DIENS.) BEPERK
(Jannie Child, Besturende Direkteur)
Voortrekkerweg, Matieland.
Foon 5-4420 en 5-2823 — Posbus 3.

PERSOONLIK

GRYSHARE tot natuurlike kleur herstel of gold terug. 8/6 per bottel, posvry. Geld met bestelling. Krulbehandelings vir alle slettes verkrygbaar. — „**DIE BOEREVROU**“, Bus 7099, Johannesburg.

MARKAGENTSAP. — Deskundige inligting gratis aan pluimveeboere. Stuur alle produkte aan: **COETZEE, JORDAAN en BOJIB (EDMS.) BPK.,** Wolhuterstraat 62, Newtown, Johannesburg. Foon: 33-8297. Telegramme: Bojemark.

UITNODIGING. — Alle belangstellendes word uitgenooi na 'n kranselegging op die Burgergraf, Frankfort-kerkhof, op 10 Oktober 1945, om 3-uur n.m. deur die O.B.-Boerejeur. 'n Toespraak sal gehou word deur komdt. Dirk Wolfardt van Heilbron.

BETREKKINGS VAKANT

HULP IN HUIS. — Dame om behulpzaam te wees met huiswerk in die algemeen. Bied geleentheid om modemakery aan te leer. — Skryf aan: **S. KAMFFER, Vleistraat, Bellville.** (Telefoon 97289).

TE HUUR

DUBBELKAMER. — Goed gemeubileerde dubbelkamer in pragtige omgewing, naby busstop. 15-15-0. — Kloofstraat 171, Tuine. Foon 2-7695.

TE KOOP

ANGELIERPLANTJIES. — Pragtige sterk Amerikaanse Boom-angelierplantjies, 3/8 vlr 12. 20/- vir 100, 16-10-6 vir 1000, vir die volgende soorte: Corona, Regina, Snow Storm, Idaho Beauty en Salmon Regina. Bestellings word ook geneem vir later aflewering. — **S. C. STANDER, Bus 20, Tzaneen.**

BESIGHEIDSERF. — Bale goeie besigheid! 5 morges grond. Winkel met woonhuis daaraan. Telefoon in winkel en water aansluis in huis. 200 geënte vrugtebome. 9 myl van Utrecht-stasie. Prys 1900. Koper kan winkelvoorraad oorneem. Verdere besonderhede van: **C. F. MEIRING, Posbus 70, Utrecht.**

BROEI-EIERS. — Wit Australorp Broeiers van goeie hennes en uitgesoekte hennes teen 13 vir 50 of 15/- per dosyn by: **HAARHOFF, Posbus 115, Graaff-Reinet.**

1936-CHEVROLET. Standaard-sedan. Duco nuut. Masjien en bande uitstekend. — Doen aansoek by die **PREMIER-DIENSSTASIE, Barnettstraat 35, Tuine, of foon 24003.**

Uitgegee deur **VOORSLAG (Edms.) Beperk, Kamer 703, Groote Kerkgebou, Adderleystraat, Kaapstad** en Gedruk deur **Pro Ecclesia-Drukkery (Edms.) Beperk, Stellenbosch.**

TE KOOP

DEKRIET. — Beroemde Dekriet 15/6 per 100 bos. V.O.S. Albertinia. Ook alle soorte produkte en groente. Bestel dadelik by: **J. S. Radenhorst, Bus 3, Albertinia.**

DORSMASJEN. — Garret 4½ voet-drom Koringdorsmasjien. Geheel-en-al op kosëllaers, met twee kassblasers. Lang dryfband ingesluit. Een stroom-„stacker-elevator“ op sterk onderstel. Goeie toestand, reg vir dors. 1350 die lot op die plaas. Kopers moet kom kyk. — Verdere besonderhede van: **P. H. DE NECKER, Wydersrivier, Posbus 28, Albertinia.**

GROENTESAAD. — Chantenay Wortelsaad 12/-. Donker Detroit Beet 10/-. Blomkool: Sulderkrul 20/-. Reliance 25/-. Spitz Kopkool 12/6. Koel en Broos-Komkommer 15/-. Tom Watson Waatlemoen 16/-. Blaarslaai 22/-. Little Gem Skorsies 12/-. Lang Wit Bos 13/-. Raap 7/6. Uie: Australiese Bruin 6/6. Kaapse Plat 10/-. „Silver King“ 12/6. Almal per pond. 2/- duurder op halfpound. Posvry. **K.M.B. — PREMIER SAADKWEKERS EN VERSPREIDERS, Schoemanshoek, Oudtshoorn.**

HAMERMEUL. — Massey-Harris, splinter-nuut. Lewer 3 sakke boermeul per uur met dryfkrag van 10 p.k. Prys 160-10-0. V.O.S. California of Ceres-stasie. — **S. VENTER, Maan-sedam, Calvinia.**

JUKKE. — 5/- elk. Swingsel 4/6 stel. **M.B. Doen aansoek: E. Gerber, Bus 197, George.**

LISTER-ENJIN. — 9 perdekrak. Spec. 810. Werk met krapparaaffien. Goeie werkende orde. 185. — Skryf aan: **O.B.-MEUL, Koffiefontein.**

MEUBELS. — Koop u meubels van Duitse Meubels (Edms.) Bpk., en wees verseker van u waarde en besparing. Geen katalogusse tot beskikking nie. Skryf om besonderhede en meld wat u verlang. — Hoofkantoor: **VICTORIA-WEG 171 Woodstock, Takbesigheid: IAN PHILLIPS-GEBOU, Lady Greystraat Paarl Pona 920**
Aagentskap: **Van Riebeeck Trust Mpy. Bpk., Globe-Huis, Kerkstraat, Wynberg.**

MEUBELS. — Besoek of skryf aan die kantoor waar U waarde diens en toevredenheid vir **Petra-Meubels Bpk., Sentraalstraat 280, Pretoria Pona 1380 Pona 0-2782**

MOTOR. — 16 Perdekrak Deutz-Motor. Se goed as nuut het nog maar min gewerk. Prys 175. Skryf aan **P. Benke, Bus 78, Robertson.**

PERSIERAMME. — Twee- tot vierkant hoog geëlektriseerde ramme vir uitvoer of knuissteel. Teen 13 stuk. gelaai bushalte. Vlakplaa. — Doen aansoek: **PLAASBESTUURDER, Vlakplaa, Graaff-Reinet.**

PLAAS. — Weens slechte gesondheid het ek besluit om 800 morse van my 1000 morse-plaas te verkoop. Gelaai in die hart van die Verowerde Grandcedled. Besnoeiingsmoontlikhede. Pragtige berg- en fonteinstrome, waar droogte nog nooit anders veroorsaak het nie. Dit is juis nou die tyd om die plek te kom besigtig. — Skryf aan: „**AZ**“, Posbus 1411, Kaapstad.

RANDAM-STOET bied aan nog een volbloed-geetele, maar ongeregtreerde Fries-bulletjie, 15 maande oud, teen 125. Die bulletjie is gebrand vir subsidie en is geëtel van beide geregtreerde ouers. Sy moeder see 6 rellines melk met haar tweede kalf. Hy is in goeie kondisie en reg vir gebruik. Verder twee ¼ geëtelde volbek Southdown-ramme, net volbek maar slyt nog niks nie, teen 13-10-0 stuk. Twee ¼ geëtelde 12-maande oud Southdown-ramme teen 13-10-0 stuk en twee ¼ geëtelde 12-maande oud Southdown-ramme teen 12 stuk. Die ramme se kondisie is almal goed en is veldgeëtel. Hierdie ramme het bewys gelewer van swaar lammers vir die vleis-skema. Ek laai al die vee op Heuningnestkloof-stasie. — **J. C. LUBBE, Foon 240, Ramdam, Pk. Michville.**

„S.O.S.“-PRODUKTE. — „S.O.S.“ No. 1 Stroop vir knaende rumatiekpyne, 10/- per flesjie. „S.O.S.“ No. 2 Stroop vir duiseligheid, warm gloede, senuwee-hoofpyne, 10/- per flesjie. „S.O.S.“ Groensalf onverkrygbaar op die oomblik weens tekort aan houers. Vry monster met elke bestelling as u die houer verskaf. **K.M.B. Posvry. — Verkrygbaar by: „S.O.S.“-PRODUKTE, Posbus 99, Riversdale, K.P.**

SOUT. — Beste kwaliteit en onmiddellike aflewering. No. 1 gemaal teen 8/6 per 200 pd.-sak. Super grof teen 6/6 per 200 pd.-sak. No. 1 grof teen 6/- per 200 pd.-sak. No. 2 grof teen 5/6 per 200 pd.-sak. No. 3 grof teen 5/- per 200 pd.-sak. V.O.S. Redlands-Sylyn. Kontant met bestelling aan: **SALNOVA SOUT-WERKE, Posbus 71, Oudtshoorn.**

SOUT. — Ondersteun u mede-Afrikaner. Spesiale A1 59/-; Sneeuwit No. 1 54/-; Wit No. 2 49/- per ton, vry gelaai Soutwerke. — Adres: **MEV. MARTIE VENTER, Possak Arbeidslaan, Bloemfontein.**

SOUT. — Aandag Brandwagte. Die O.B.-Soutwerke bied aan: A1 59/-; No. 1 54/-; No. 2 49/- per ton, kosteloos gelaai Soutpan. — Adres: **VENTER en DU PLOOY, P/sak Arbeidslaan, Bloemfontein.**

SOUT. — A1 59/- per ton, nr. 1 54/- per ton onmiddellik gelaai te Soutpan. Tevredenheid gewaarborg. — **MEV. F. DE BEER, Rusplaa, Pk. Florisbad, oor Bloemfontein.**

STOOF. — 'n 3-plaat tafemodel Gurney-stoof, kort in gebruik. Wil graag verkoop met oog op verplasing uit Kaapstad. — Skryf aan: **MEV. A. MELLE, Die Ou Diakoones, Bree-straat 190, of Foon 31019, Kaapstad.**

TREKKER. — Een Fordson-trekker op staalwiele. In goeie werkende toestand. Werk met verdelings-ontwikkelaar en battery. Kan lig aangesit word. Gebruik geen olie. 110. — Doen aansoek: **I. M. VERWEY, Poukop, Aberdeen.**

TE KOOP

TAMATIEPLANTJIES. — Bonnie Best en Marglobe. — **ARNOLD, Solwayweg, Bellville-Wes. Foon 9-7422.**

TWEE KARPERDE. — Een swartbles en een bloue. Mak geleer, trek goed saam. Vier jaar oud. Albei paar keer gery. maar nie mak onder die man nie. Albei 14 bande 2 duim. Prys 140 die paar. — Doen aansoek by: **Mnr. J. A. W. BOSMAN, Magdala, Boshof.**

UIEPLANTJIES. — Australiese Bruin, 9d. per 100, 5/- per 1000. **K.M.B. Prys per akker op aanvraag. — Doen aansoek by: H. O. MERTSCH, Belvedereweg (agter Grand-Hotel), Somerset-Wes.**

VARKE. — Large Black soggies en beertjies van geregtreerde ouers of self geregtreer, van 2 tot 8 maande oud. — Besonderhede van: **P. L. UYS, Waashoek, Utrecht, Natal.**

VAN'S CONCRETE PRODUCTS. — Terazzo kombuis- en handwasbakke, baddens, septiese tenks, plare, vloerteëls, voertroe, Enigets in beton. — Direkteure: **P. W. en P. G. VAN HEERDEN, Potgieterstraat 258, Pretoria.**

VEE. — Pragtige ronderib blinkhaar Afrikaer-ou, nie almal suiver wit, enige ouderdom tot volbek, 35/-. Ook suiver wittes, 40/-. Groot ras. Opregte blinkhaar Afrikaaner- en Swartkop Persieramme. 14. Goeie Jersey-koel, verpag tweede kalf, 115. Goeie Boerbok-ou, volbek, 30/-, tien-maande 15/-. Een rambok, 11. — (Mej.) **M. VAN DRUTEN, Hoofweg, Victoria-Wes.**

WAGHONDE. — Pragtige maand-oud Doberman-reuntjies. Ouers onverbetelike waghonde. **K.M.B. 60/- of krat terug 50/- V.O.S. — C. J. H. KLOPPERS, Nywerheidskool, Heidelberg, Tvl.**

WAGHONDE. — Verstandig van u om een of twee van hierdie honde te besit vir beskerming van u familie en besittings. Dis mool goed hoer, hulle sal vasvat en weersleep. Ek bied aan klein hondjies van gekruide Mastiff- en Bull Mastiff-tewe by 'n Duitse Mastiff-reun. Asook Irish Terrier x Airdale-hondjies, ouers beide kante geregtreer, kwaal diertjies. Reuntjies 13-10-0 stuk en teëls 12-10-0 stuk. Aflewering 70/- elke ouderdom. V.O.S. Wakker-stroom. Kassies moet teruggestuur word. — Bestel van: **D. ROBERTSE, Bus 91, Wakker-stroom.**

20.000 DAGOUD-KUIKENS maandeliks verkrygbaar vanaf April. Australorps, Leghorns en kruis van Leshorn en Australorps, teen 16-10-0 per 100 K.M.B. of K.B.A. Almal eerbrou van uitgesoekte, sterk, gesonde hoenders. Bestel dadelik om teleurstelling te voorkom. van: **H. R. MALAN, Weltevrede Plumvee-plaas, Pk. Kerstfontein, Paarl, Foon 6203.**

WYNE

5 GELLINGS Muscadell-keur 12-12-6; anker 13-17-6; 5 gelling Roof of Wit Muscadell. Jeripico of Beste Ou Port 12-2-6; anker 13-2-0; 5 gelling Roof Soet Muscadell 12; anker 12-18-6; 5 gelling Worcester Hoek, Soet Sierrie of Half-soet Muscadell 11-15-0; anker 12-11-0. Voorwaardes: Kontant of K.B.A. Vry gelewer Bonnevale-stasie. Vaatjies moet teruggestuur word. — **J. C. JONKER, Weltevrede-Wynmakery, Posbus 6, Bonnevale, K.P.**

TE KOOP GEVRA

MELKVERKOELER vir klein melkery dadelik benodig. Ook Baster-skaapou. Besonderhede en prys aan **HERHOLDT, Posbus 600, Johannesburg.**

BENE. — Die voorsiening van beenmeel is kort. Alle persone wat toegang tot bene het, word ernstig versoek om dit sonder versium aan ons te stuur. Ons betaal 17 per ton (7/- per 100 pond) vry op spoor u stasie of sylyn. Dit is noodsaaklik dat adviesbriewe gepos moet word as bene gestuur word. Spoedige betaling word verseker. Leë sakke word VRY teruggestuur. Ons voedingsvoorsiening hang af van die voorsiening van beenmeel. — **S.A. HUNT BEENMEEL- EN KUNSMIS-MAATSKAPPY, Warrenton.**

Stuur U Wol Aan P. W. POHL

100% AFRIKAANSE WOLMAKELAARSFIRMA

Patersonweg — Posbus 438

PORT ELIZABETH

WAAR DIE WOLBOER SE BELANGE DEUR STORM EN DRANG NOG ALTOOS BESKERM WORD. HUIWER NIE EN MERK VOORTAAN U BALE:

P.W.P.

P.E.

Krisante (Winter Asters) !!

Ons pragtige KRISANTE in fraaiste gesorteerde kleure vir onmiddellike aflewering is van uitstekende gehalte. Reusagtige vertoonsoorte van onoortrefbare gehalte, bekoring van u tuin, meesters van vertoontafel. Kontant met bestelling.

DONOU-VERSAMELING — — — — 25/- per dosyn, 15/6 vir 6.
OPERA-VERSAMELING — — — — 21/- per dosyn, 12/6 vir 6.
LIUKSE VERSAMELING — — — — 18/6 per dosyn, 10/6 vir 6.
TUIN-VERSAMELING — — — — 15/6 per dosyn, 9/6 vir 6.

HERHOLDT SE BOOMKWEKERYE
POSBUS 660 — JOHANNESBURG.

Wolmaransstad Vier O.B.-Dag

Fondsag is hierdie jaar gehou deur die kommandantskappe van komdt. Hans Scholtz en komdt. A. Vivier (Wolmaransstad) op die plaas Welverdiend van hf.-komdt. A. P. R. Kellerman, op 5 Sept.

Die hele dag was daar jukskei-speel, skyskiet en bagatelle-speel aan die gang. Die groot waenhuis op die plaas was pragtig ingerig met allerhande gebak.

Om 2-uur het genl. J. Wentzel die aanwesiges toegesprek. In 'n kort, maar besielende toespraak het hy die aanwesiges weer moed vir die toekoms gegee. Hf.-komdt. J. F. Myburgh, wat teenwoordig was, het ook gepraat.

Die mooi bedrag van £60 is ingesamel vir Fondsag by dié geleentheid en amper £24 vir 'n oud-geïnterneerde in ons midde. — (Ingestuur).

ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS

BETREKKING GEVRA

O.B.-lid, 35 jaar (getroud), ver-lang betrekking as sekretaris, korrespondensieklerk, redakteur of soortgelyke hoedanigheid. Kwali-fikasies: Gedeelte B.A.-graad, 12 jaar verantwoordelike kantoor-werk, tik, organisasie- en adverte-sievermoë. Persoonlikheid en verantwoordelikhedsin. Kan dadelik begin. Meld salaris aan: **TALJARD, Ellastraat 681, Rietfontein, Pretoria.**

BETREKKING AANGEBIED

'n Betrekking as advertensie-bestuurder met uitstekende vooruitsigte in groot en groeiende onderneming is tans vakant. Dis 'n besondere geleentheid vir 'n bekwame applikant. Skryf aan: „**ADVERTENSIES**“, Posbus 1411, Kaapstad.